

Хирургично лечение при Есенциален тремор: Важни факти за пациентите

КАКВО Е ЕСЕНЦИАЛЕН ТРЕМОР (ЕТ) И КАК СЕ ЛЕКУВА?

ЕТ е най-честото двигателно нарушение. Пациентите с ЕТ имат треперене на ръцете и по-рядко на главата, гласа или други части на тялото. Треморът при ЕТ обикновено се влошава, когато ръцете са изпънати пред тялото или когато се извършват движения с ръцете. Въпреки че няма дефинитивно лечение на ЕТ, някои медикаменти могат да го намалят. Те включват:

- Бета-блокери, като пропранолол
- Антиепилептични медикаменти, като примидон, габапентин и топирамат
- Бензодиазепини, като клоназепам и алпразолам. Някои пациенти могат да се подобрят от инжекционното приложение на ботулинов токсин в мускулите, които са въввлечени в тремора

КАКВА Е РОЛЯТА НА ХИРУРГИЯТА ПРИ ЕТ?

Не всички пациенти с ЕТ могат да се подобрят от медикаментозно лечение. За пациентите с тежък тремор, който показва слаб отговор към медикаменти, хирургичното лечение може да е добра възможност. Повечето хирургични операции са насочени към структура в мозъка, наречена таламус. Видовете хирургия включват:

- Дълбока мозъчна стимулация (ДМС/DBS)
- Таламотомия
- Фокусиран ултразвук (ФУЗ/FUS)
- Гама нож хирургия (ГНХ/GKS)

ДМС/DBS: КАКВО Е ТОВА?

ДМС е хирургична мозъчна операция, при която тънка жичка (електрод) с изолация се поставя дълбоко в мозъка. При ЕТ, тя се поставя в таламуса и се свързва с устройство, приличащо на пейсмейкър, което се извежда под кожата в областта на гръдния кош. Устройството изпраща електрически сигнали към таламуса. Сигналите подобряват тремора чрез намаляване на абнормната мозъчна активност в тази област. Предимството на този вид хирургична терапия е, че тя не предизвиква перманентни увреждания в мозъка, с изключение на малката област, където се поставя електродът. Електрическите импулси модифицират мозъчната активност. ДМС може да третира двете страни на тялото.

ТАЛАМОТОМИЯ: КАКВО Е ТОВА?

Таламотомията е вид хирургия, при която тънка жичка се поставя временно в таламуса. Върхът на тази жичка се нагорещява, за да изгори малко парченце тъкан в таламуса. Жичката се изважда след края на процедурата. По този начин се намалява абнормната мозъчна активност и се успокоява треморът. Обратно на ДМС, таламотомията се използва за третиране само на една от страните на тялото.

ФУЗ/FUS: КАКВО Е ТОВА?

Подобно на таламотомията, ФУЗ изгаря малка част тъкан от таламуса, което намалява тремора. Разликата е, че ФУЗ не изисква пробиването на дупчица в черепа. ФУЗ използва фокусирани ултразвукови вълни за изгарянето на тази частица тъкан. Ефектът е подобен на този от таламотомията.

ГНХ/GKS: КАКВО Е ТОВА?

ГНХ е друга процедура, която използва радиационни лъчи за изгаряне на малка частица от тъканта на таламуса, подобно на таламотомията. Не се прави дупчица в черепа. За да се яви ефектът от радиацията, са необходими няколко седмици до месеци.

КАК СЕ ПРОВЕЖДАТ ТЕЗИ ПРОЦЕДУРИ?

Всички тези процедури изискват много прецизно изпълнение, тъй като са насочени към изключително малка цел. Поради това, за да бъдат изпълнени е необходима специална рамка, която се поставя на главата на пациента за провеждане на образна диагностика на мозъка. Рамката позволява на доктора да насочи с голяма точност електрода, ултразвука или гама вълните към правилното място в таламуса. Пациентът обикновено е буден по време на тези процедури и участва в тестването. Така се гарантира намалението на тремора и се възпрепятства възникването на значими странични ефекти.

КАКВИ СА ОСНОВНИТЕ ОГРАНИЧЕНИЯ И УСЛОЖНЕНИЯ НА ТЕЗИ ЛЕЧЕНИЯ?

Тези лечения не могат да излекуват ЕТ и треморът може да се възвърне. Като при всяко лечение, и при хирургичните съществуват определени рискове. Най-често те са:

- Намалено равновесие и координация
- Затруднения в речта
- Изтръпване или мравучкане в ръцете или дланите, които могат да възникнат след процедурите

International Parkinson and
Movement Disorder Society

Хирургично лечение при Есенциален тремор: Важни факти за пациентите

Тези рискове обикновено са обратими при промяна на настройките на устройството на ДМС. Могат обаче да персистират при другите хирургични лечения. В редки случаи хирургията при ДМС и таламотомията могат да предизвикат инсулт или кървене в мозъка и/или инфекция. След лечение с ФУЗ или ГНХ може да възникне възпаление около третираната област.